

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES

TELEFOONNUMMER
14053

Aan de Gemeenteraad

DATUM
29 maart 2023

ONS KENMERK
2200026279

BEHANDELD DOOR
L. Meuleman

UW BRIEF VAN

UW KENMERK

DOORKIESNUMMER
053 - 481 71 46

ONDERWERP

Beleidsregels individuele bijzondere bijstand

Geachte leden van de Raad,

Graag willen wij u informeren over de vastgestelde beleidsregels individuele bijzondere bijstand gemeente Enschede 2023.

Stedelijke commissie

Op 3 oktober 2022 vond op verzoek van uw raad een oriënterend debat plaats in de stedelijke commissie kamer economie, werk, inkomen & onderwijs over beleidsregels individuele bijzondere bijstand. Tijdens dit debat bestond de mogelijkheid voor uw raad om elementen mee te geven voor de beleidsregels individuele bijzondere bijstand. Tevens is een presentatie gegeven over individuele bijzondere bijstand en zijn de beleidsregels toegelicht.

Wanneer individuele bijzondere bijstand?

Individuele bijzondere bijstand kan worden verstrekt als een inwoner noodzakelijke kosten niet kan betalen uit salaris, uitkering of spaargeld en de inwoner kan deze kosten niet op een andere manier vergoed krijgen. Toekenning van individuele bijzondere bijstand voor noodzakelijke kosten gebeurt steeds op basis van een individuele beoordeling aan de hand van de persoonlijke situatie. De beleidsregels individuele bijzondere bijstand dragen bij aan de rechtszekerheid en rechtsgelijkheid en zijn ook van belang voor een doelmatige uitvoering.

In de beleidsregels individuele bijzondere bijstand gemeente Enschede 2023 is opgenomen hoe wordt omgegaan met de volgende kostensoorten:

- Medische kosten;
- Uitvaartkosten;
- Bewindvoeringskosten;
- Jongeren 18-21 jaar;
- Reiskosten;
- Schulden;
- Verhuiskosten;
- Woonkostentoeslag; en
- Kinderopvang.

Voor de vaststelling van deze beleidsregels werd individuele bijzondere bijstand verstrekt aan de hand van richtlijnen zoals deze zijn opgenomen in de kennisbank van Schulinck. Deze richtlijnen waren niet inzichtelijk voor inwoners, gemachtigden en andere belangstellenden binnen en buiten de organisatie die geen toegang hadden tot deze kennisbank. We willen de beleidsregels graag openbaar maken, zodat iedereen hiervan kennis kan nemen. Dit past tevens bij de aanbeveling uit het onderzoek van de commissie Vonk naar de menselijke maat waarin wordt opgeroepen om bestendige gedragswijzen vast te leggen.

Een tweetal onderwerpen uit deze beleidsregels zijn sinds de invoering van de Participatiewet al wel vastgelegd in beleidsregels en dus openbaar:

- Beleidsregels in aanmerking te nemen middelen voor draagkracht Participatiewet 2017;
- Beleidsregel noodzakelijke kosten voor aanvullende bijzondere bijstand voor 18- tot 21-jarigen Participatiewet gemeente Enschede 2021;

Bovenstaande beleidsregels zijn ook opgenomen in algehele document 'beleidsregels individuele bijzondere bijstand gemeente Enschede 2023' en daarom worden de 'losse' beleidsstukken ingetrokken.

De beleidsregels medische kosten gemeente Enschede 2022 over de collectieve zorgverzekering worden binnen deze beleidsregels buiten beschouwing gelaten. Deze beleidsregels zijn terug te vinden in een apart beleidsdocument dat op 20 september 2022 met uw raad is gedeeld.

Wat is er veranderd?

Bij het vaststellen van de beleidsregels hebben ten opzichte van de al gebruikte richtlijnen enkele wijzigingen plaatsgevonden. Hieronder vindt u een overzicht van de wijzigingen.

Draagkracht:

Met draagkracht wordt het deel van het inkomen of vermogen bedoeld waarmee een belanghebbende zelf de kosten kan betalen. Voor het bepalen van de draagkracht werd voorheen de individuele inkomenstoelage en de individuele studietoelage buiten beschouwing gelaten. De individuele studietoelage was een vorm van bijzondere bijstand. De nieuwe studietoelage is geen bijzondere bijstand meer, maar een aparte inkomensvoorziening. Het is dus ook vrij besteedbaar. Om deze reden wordt de studietoelage niet meer buiten beschouwing gelaten bij het bepalen van de draagkracht.

Inrichtingskosten en duurzame gebruiksgoederen

De kosten van duurzame gebruiksgoederen zijn kosten die behoren tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Als uitgangspunt bestaat voor deze kosten geen recht op bijzondere bijstand. De inwoner dient zelf in deze kosten te voorzien door ervoor te sparen of een geldlening aan te gaan. Als de inwoner niet zelf in deze kosten kan voorzien (ook niet door het aangaan van een lening) dan is bijzondere bijstand mogelijk als er sprake is van individuele bijzondere omstandigheden. Het college hanteerde vaste richtprijzen voor inrichtingskosten en duurzame gebruiksgoederen. In de nieuwe beleidsregels wordt aansluiting gezocht bij prijzen uit de Nibud prijzengids. Het college verstrekt een bedrag 75% van deze richtprijzen. Door aansluiting te zoeken bij de prijzengids van het Nibud, worden de bedragen jaarlijks automatisch geïndexeerd.

Reiskostenvergoeding

Tot heden werd een kilometervergoeding van 0,19 euro per kilometer gehanteerd. Deze vergoeding is verhoogd naar 0,21 euro per kilometer voor het jaar 2023 en per 1 januari 2024 wordt deze vergoeding verhoogd naar 0,22 euro per kilometer. Voor de hoogte van deze vergoeding is aansluiting gezocht bij de reiskostenvergoeding van de Rijksoverheid.

Adviesaanvraag Bewoners advies raad (BAS)

De beleidsregels zijn voorgelegd aan de BAS voor adviesaanvraag. De BAS adviseert om de beleidsregels in een 'eenvoudig leesbare tekst' te publiceren. Daarnaast adviseert de BAS om de beleidsregels breed te communiceren voor rechthebbende inwoners. De adviespunten zijn inhoudelijk met de (voormalige) voorzitter van de BAS telefonisch besproken.

Het advies van de BAS is te volgen qua leesbaarheid. Vanwege de juridische context is geprobeerd om de beleidsregels zo leesbaar mogelijk te houden, met de gedachte dat het inhoudelijk juridisch kloppend blijft. Qua communicatie is het belangrijk dat relevante informatie bij de juiste inwoners terecht komt. Er is al veel geïnvesteerd in duidelijke communicatie en kennisoverdracht. Enkele voorbeelden zijn: de website van de gemeente Enschede is aangepast. Consulente geven voorlichting bij betrokken instanties. Instanties als DPE, Humanitas en Wijkteams hebben een contactpersoon en bij alle afgewezen aanvragen worden gebeld waarbij mondeling de afwijzingsgrond wordt toegelicht.

Uiteraard zullen wij ons blijven inzetten voor duidelijke communicatie waar dit nog onvoldoende is.

Tot slot

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er wijzigingen plaatsvinden omtrent dit onderwerp, dan wordt u hiervan op de hoogte gebracht.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

(E.A. Smit)

(R.W. Bleker)